

К 7/М 45

120000869099

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

53.
МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
16 – 31.03.2013
РУСЕ, БЪЛГАРИЯ

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

53.
INTERNATIONAL FESTIVAL
16 – 31.03.2013
RUSE, BULGARIA

RUSE MUNICIPALITY
MINISTRY OF CULTURE

$$\frac{42}{45}$$

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

53. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ **МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ**

Член на Европейската асоциация на фестивалите

Русе, 16 – 31 март 2013

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869099

Ансамбъл **РЕШЕРШ** Германия

Мартин ФАЛЕНБОК флейта
Хайме ГОНЗАЛЕС обой/английски рог
Шизуо ОКА кларинет/баскларинет
Мелусе МЕЛИНГЕР цигулка
Барбара МАУРЕР виола
Оза АКЕРБЕРГ виолончело
Жан-Пиер КОЛО пиано
Кристиан ДИРЩАЙН ударни
с участието на **МАРТИН ЛИНДЗИ** баритон

GOETHE
INSTITUT

Goethe-Institut, since 1991

Auswärtiges Amt

24.03 неделя, 11 ч.
Доходно здание

448 372

ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА
NBG Group

Инвестбанк|АД

Montupet

Програма

О, ВАГНЕР!

.I.

БРАЙЪН ФЪРНИХОУ

(1943)

Liber Scintillarum (2012)

(премиера за България)

РИХАРД ВАГНЕР

(1813-1883)

Соната за пиано В-Dur op. 1 (1831)

ДРАГОМИР ЙОСИФОВ

(1966)

...richard/fake/Wagner: Vous.org... (2013)

(световна премиера)

РИХАРД ВАГНЕР

Ankunft bei den schwarzen Schwänen (1861)

(Пристигане при черните лебеди)

.II.

ПИТЪР МАКСУЕЛ ДЕЙВИС

(1934)

8 Songs for a Mad King / 8 песни за лудия крал (1969)

The Sentry (King Prussia's Minuet)

Часовоят (Менует на Крал Прусия)

The Country Walk (Promenade)

Разходка сред природата (В провинцията)

The Lady-in-Waiting (Miss Musgrave's Fancy)

Дамата в очакване (Фантазията на Мис Масгрейв)

To be Sung on the Water (The Waterman)

Да се пее върху водата (Логкарят)

The Phantom Queen (He's ay a-kissing me)

Кралицата Фантом (Неговият начин да ме целува)

The Counterfeit (Le Conterfaite)

Измамникът

Country Dance (Scotch Bonnett)

Селски танц (Шотландско боне)

The Review (a Spanish March)

Поглед назад (един Испански марш)

(премиера за България)

Liber Scintillarum (буквално *Книгата на искри-те*) е латински компендиум от библейски изречения и откъси от *Отците на Църквата*, възникнал през късния седми или началото на осми век. За автор на компилацията се счита монах, известен под името *Defensor*, сиреч – защитник, и който предпочита да се представя като член на Абатството на Сен Мартен в Лигуге, близо до Поатие. *Defensor* съставя книгата по повеля на своя наставник Урсиний – абат на Сен Мартен. Нищо повече не знаем за този монах, освен оскъдното, което се съдържа в предговора. *Искриците* (*scintillae*) (на Божията мъдрост, на светците с техните максими и поговорки) са извлечени от Библията и от Писанията на Светите Отци и подредени в 81 глави. Заглавията насочват главно към греховете – например като разврат, скъперничество; добродетели – търпение, мъдрост; или към съзерцателни практики и длъжности на вярващия – изповед, молитва, както и към събития от ежедневието – сватба, празници. В началото на 11. век препис от книгата е снабден с англезични глоси, едва натикани в тясното пространство между редовете на ратинския оригинал. Това е кратко описание на книгата, послужила на **Брайън Фърнихоу** като извор на вдъхновение за едноименния секстет.

През 1827 **Рихард Вагнер** заедно със семейството си се връща в Лайпциг. Приблизително от това време датират и първите уроци по хармония, преподавани на младия агент от Кристиан Готлиб Мюлер. Ето и някои важни факти от музикалния живот на 15-годишния Вагнер: през януари 1828 той за първи път слуша Седма симфония от Лудвиг ван Бетовен, а месец по-късно – и неговата Девета симфония (и двете – в *Гевандхаус*). Бетовен веднага става музикален кумир на юношата, който дори прави клавирно извлечение на Девета симфония. Редом с Бетовен, запознанството с Моцартовия *Реквием* е също сред най-силните и белязали Вагнер преживявания. Душата на юношата реагира с многобройни композиционни фрагменти или дори завършени творби, сред които няколко скици за оркестрови увертюри и две ранни клавирни сонати, отличаващи се с тромав патос, странна пламенност и наивна структура: Духът на Зигфрид, декориран с ливрея и перука. Веро-

ятно несръчността е най-отличителната черта на тези клавирни творби – но несръчността на един гений. По-различен е случаят с *Пристигането при черните лебеди*, една клавирна скица, или импресия, с авторско определение *лист от албум* – определение, въведено, ако не се заблуждавам, от Роберт Шуман. Пьесата, отразяваща едно силно, макар и мимолетно впечатление на Вагнер от гледката на два черни лебеда в езеро, е писана в Париж през 1861 и тук могат ясно да се чуят хармоничните изобретения от *Лоенгрин*, съчетани с настойчиви повторения и утвърждавания на структурните елементи, своего рода цветущ сантиментален минимализъм. И двете клавирни пьеси са кратки, дори за обичайните времеви мащаби на автора си – скандално къси, но това показва, че дори и той, понякога, без голяма охота е посягал към краткостта.

Драгомир Йосифов: „Не можех да остана неза-сегнат от общовагнеровия подем, обхванал нашата малка Родина. Подем, чийто епицентър е Софийската народна опера. Наредихме се и ний, както казал Алеко Константинов, сред цивилизованите народи – макар и *малки*, ала цивилизовани! Е, откликнах – с една *малка* композиция, в която има госта, ала *малки* цитати, алюзии, химери, глуми и далечни препратки към цивилизованото – там, гето духът на Вагнера живее! Написах я за съвсем *малко* време – започната в Русчук, градът на практикуващи вагнерианци и сурови ницшеанци, продължена в Мюнхен, столицата на Бавария, Лудвиг II Баварски, Нойшванщайн, Нюрнберг, недалеч – Байройт, довършена в София – където купи, както казах по-горе, Вагнерово одушевление и рейнски дъщери спортуват из града. Подтикът за написването дойде от *малкия*, но великолепен *ensemble recherche* от сравнително *неголемия* град Фрайбург.

В пьесата има портрет на Вагнер като *малък* – преди още да е станал Вагнер, на Вагнер, разминал се със славата си, но седнал на пода и увлечен в дребни хармонически експерименти (результатите от които са сръчно прибрани от дебнещия зад кулисите *невръстен* Клод Дебюси), тук са и неуспешните тактове (*малките* греховце) на Вагнер, които пък аз издирих и свих, докато бях в Мюнхен, тук е смътно-

то ми и тревожно вслушване във Вагнеровата музика... Най-после тук има и съвсем по *малко* Бетовен и Моцарт, очакващи появата на *малкия*/ГОЛЯМ Рихард. Първият – с фразата от финала на Соната оп. 31, № 2, продължена тъй чудесно от Вагнер в Прелюда към *Тристан и Изолда*, а Моцарт – с упоително ароматната и коварна *малка* фраза на Графинята... *canzonetta sull'aria...* (*малка, малки, малка...* тази натрапчивост се дължи на идеята и названието на проекта на *ensemble recherche* – Вагнер в миниатюра, Вагнер през обратния край на телескопа)".

Отдавна призната за класика на съвременния музикален театър, *монодрамата 8 песни на лудия крал* от Питър Максуел Дейвис е колкото екстравагантен, толкова и тревожешо-затрогващ портрет на лудостта. Кралят (Джордж III – или може би някой луд, който вярва, че е този монарх), издава странни звуци, докато оплаква съдбата си, и се опитва да научи своите инструменталисти-птици да пеят. Струнните и гървените духови са заложенници на безумието му и трябва да свирят в огромни клетки, а изпълнителят на ударни е кралският пазач, който не позволява на Величеството да избяга извън пределите на налудното (си) музикално (без)съзнание – чиито проекции, и едва ли нещо повече – са самите музиканти. Фокусът е винаги върху безумния и дивите му вокални изпълнения, които включват различни видове говорно пееие (*Sprechgesang*), акорди! и вокален обхват над четири октави! Либретото, базирано върху гуми на крал Джордж III (1738 – 1820), е на Рандалф Стоу.

Виртуозността на инструменталистите (а и на композитора) не е по-малка от тази на композитора, проявена в изострената игра с алюзии и позовавания от осемнайсети век. (Пол Грифитс)

Ясно е защо *Песни за един луд крал* са в програмата, посветена на, тъй да се каже, Величието и не-величието на Рихард Вагнер. Тук е и споменът за неистовия поклонник, покровител и обожател на Вагнер крал Лудвиг II Баварски, който, образно казано, бил готов да размени – подобно на един английски крал, пак III, но Ричард, а не Джордж – цяло кралство за един композитор (вместо известната оферта *кралство за кон*). Тук изобщо се засяга те-

мата за лудостта на величията, за лудостта *от* величието, за *mania grandiosa*, както и за безумието като мразовито, но и възможно прибежище от ужаса на околния свят...

Ансамбъл Решерш пише най-новата история на европейската музика. С над 500 първи изпълнения от създаването си през 1985 досега ансамбълът играе основна роля за развитието на съвременната камерна и ансамблова музика.

Концерти, музикален театър, курсове за композитори и инструменталисти, аудиовизуални продукции, проекти за деца и младежи, *Звукова поща* и Ансамблова академия - Фрайбург, организирани с прочутия Фрайбургски барокъв оркестър – всичко това е само част от разнообразната активност на формацията.

Днес присъствието на **Решерш** дефинира широкия интердисциплинарен формат на съвременната международна музикална сцена. Репертоарът на ансамбъла включва всичко от късния 19. век, през импресионизма и експресионизма, Втората Виенска школа и Дармщатската школа, до радикалните спектралисти и експериментални авангардисти на 21. век.

Ансамбъл Решерш има издадени около 50 диска, много от които печелят международни награди, в това число годишната награда на немската критика *Jahrespreis der Deutschen Schallplattenkritik* и *Diapason d'Or*.

Британецът **Мартин Линдзи** следва в Училището за музика и драма *Гилдхол* в Лондон, Училището *Бритън-Пийрс* (между другото при Ханс Хотър, Сюзън Данко и Хюс Кюеног), и в Центъра *Банф* в Канада.

Като специалист по нова музика той е участвал в многобройни първи изпълнения, сред които Беат Фурър – „... за соло-глас“ (Опера Бон / Концертхаус Виена); Герхард Винклер – *Хептамерон* (Мюнхенско биенале); Питър Максуел Дейвис – *Мистър Емет се разхожда* (първо изпълнение в Германия); Кристиан Уц – *Раздробяване* (Иър Порт Дуисбург)].

Във Виенския *Музикферайн* е изпълнил цикъла от песни *Umsungen* от Волфганг Рийм с ансамбъла *Решерш*.

Паралелно със своята дейност по време на концерти, песенни вечери и перформанси, той изпълнява с *Решерш* и ролята на Джордж III в *Осем песни за един луд крал* на Питър Максвел Дејвис в много европейски градове – Венеция (*Театро ла Фениче*), Виена (*Вийн Модерн*), Париж (Радио Франс), Франкфурт (Хесенското радио), Краков (фестивала *Сакрум & Профанум*).

От 1999 година Мартин Линдзи живее в Кьолн, където работи в Кьолнското Висше музикално училище.

Програмата подготви
Драгомир Йосифов

